

stillere have ikke ønsket det, men have hellere ønsket, at lade Sagen gaa over til Landsthinget. Smidertid har jeg dog ikke kunnet lade være at fremsætte de Betænkeligheder, som jeg har været at lade et Forslag blive til Lov, der indeholder en saadan Bestemmelse som den i Slutningen af § 1.

Sammeluhr: Hvorvel jeg for mit Vedkommende kunde have ønsket, at det Vindringsforslag, som det ærede Medlem for Solbæk Amts 5te Valgkreds (Kasmiusfen) stillede ved denne Sags 2den Behandling, var blevet vedtaget, skal jeg dog med stor Beredvillighed stemme for Forslaget ogsaa uden det. Efter min Mening kan Tiendetageren ikke komme til at lide noget Tab ved den her foreslaaede Overgang fra Ydelsen in natura til Penge, thi saa kan der ikke være Tale om Svind, og med Hensyn til det saa ofte omtalte Opmaal er der jo for mulige Meningsforskjelligheders Skyld mellem Tiendetageren og Tiendeyderen henvisst til den i Forslaget nævnte Kommission, som har det Øverd at sørge for at faae den Slags Venligheder tilagt. Det forekommer mig, at det maa være en retfærdig Afgjørelsesmaade for alle Parter. Det er jo dog ogsaa aldeles utidsvarende at vedblive med at svare Tienden i Korn, saa det forekommer mig, at baade Tiendetageren og Tiendeyderen maa gribe efter dette Forslag. Dersom det bliver vedtaget, vilde de Ubøhageligheder, som nu saa ofte afftedkommes ved Naturalprestationerne, og som vi have været Vidner til saa mangfoldige Gange, blive fjernede. Jeg skal derfor paa det Bedste anbefale Forslaget, som det foreligger.

Scavenius: Jeg skal ikke trætte det høje Thing meget længe, men da jeg agter at stemme for dette Forslags Overgang til Landsthinget, og jeg dog, ligesom flere andre ærede Medlemmer, er uenig i Henseende til et Punkt deri, vil jeg forklare mig derom. Heller ikke jeg kan finde, at Slutningsbestemmelsen i § 1 kan gives Bifald, thi hvis det er saa, at Opmaalet ikke er en saadan Ret, som der maa gives Erstatning for, naar man ad Lovgivningens Vej forandrer Ydelsen fra at præsteres in natura til at præsteres efter Rapselstagt, behøves der jo ikke at siges Noget derom i Loven; thi saa vil den falde bort af sig selv første Gang, der bliver Tale derom, idet nemlig Domstolene, naar Spørgsmaalet bringes frem for dem, maa dømmes efter den bestaaende Ret. Eller ogsaa er det Modsatte Tilfældet, og der er en virtelig bestemt Ret til Stede, og da vil man jo, selv om det ikke har nogen overordentlig stor Betydning, gjøre Uret ved at tage den bort uden Erstatning. For mig er Spørgsmaalet ikke klart. Jeg siger ikke, at det er sikkert, at Opmaalet er en ubetinget Ret. Det tør jeg ikke paastaa; men det forekommer mig, at der

i alt Fald er Mange, der mene det, og at man derfor ikke bør affskære Domstolene fra at dømmes om den Ting. Naar jeg tilagtet disse Tvivl, stemmer for Lovforslagets Overgang til Landsthinget, gjør jeg det mindre af økonomiske Grunde; thi ærligt sagt, tror jeg ikke, at de økonomiske Grunde, der ansøres for Lovforslaget, have overordentlig meget at sige, uden at jeg just heller vil paastaa, at de Intet have at betyde. Det er i høi Grad overdrepet, hvad man i saa Henseende har anført. Derimod gjør det mere af politiske Grunde for at borttage et politiskt Agitationsmiddel i Befolkningen. Det er ogsaa den Grund, hvorfor jeg haaber, at Landsthinget ikke, begrundet paa dette Revisørgsmaal, vil afsætte Forslaget, men tage det under nøie Overveielse og se at komme til et Resultat. Saae vi det saa tilbage igjen, hvad ikke er ufandtyrligt, kan der endda være Tid til at tage Spørgsmaalet under fornyet Overveielse og se, om man enten kunde gaa den i og for sig naturlige Vej helt til ubelade dette Spørgsmaal her og lade det staa aabent til Domstolenes Afgjørelse, eller om man paa anden Maade kunde komme til et Forslag, som endda vilde være retfærdigt.

Minestad: Ligesom jeg ved Sagens 2den Behandling tillod mig at udtale, at den Paastand, at Opmaalet er en Erstatning for Svind, vistnok kan anses som en fuldstændig og ubestemtlig Gising, saaledes maa dette efter de grundlige Undersøgelser, som det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (H. Steffenfen) har anstillet, og som har meddelte os Resultatet af i sit interessante Fordrag, vistnok yderligere anses for bekræftet. Med denne Gising maa saa ogsaa bortfalde de Konsekventer, man har villet drøge derfra; men selv om, saaledes som jeg tillod mig forrige Gang, at bemærke, Hensynet til Svind maatte antages at være den oprindelige Grund for Opmaalets Indsættelse, vilde dette dog Intet relevare, thi det vilde ikke være tilstrækkelig Grund til at lade et klart Lovbud bortfalde. Naar det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds iøvrigt drog i Tvivl om det overhovedet havde været Meningen, naar der i Frd. 10de Januar 1698 tales om Tiende, at det, som der siges, ogsaa skulde angaa Selvægelsen af afløst Tiende in natura, skal jeg ikke indlade mig i den Henseende i nogen Meningsudveiling med det ærede Medlem; idet jeg maa anse Spørgsmaalet som endelig afgjort ved de to af mig forrige Gang citerede Højesteretsdomme, der have statureret paa en ganske utvetydig Maade, at Forordningen af 1698 maatte antages at sigte netop paa det Tilfælde, hvorpaa Højesteret saa gav den Anvendelse. Jeg vilde ganske vist ligesom ved forrige Behandling anse det som en nødvedig Betingelse for, at dette Lovforslag ikke kom til at indeholde Ting af i det Mindste høist tvivlsom Karakter, at man